

NASTAVNI SAT ZA SEDMI RAZRED

TEMA: REFERENTNA
ZBIRKA U ŠKOLSKOJ
KNJIŽNICI

REFERENTNA ILI PRIRUČNA ZBIRKA U KNJIŽNICI

- Priručna zbirka je literatura koja nam pomaže da na najbrži i najlakši način dođemo do potrebnih informacija, značenja riječi ili uputa za daljnje traženje podataka za zadaću, referat, i sl.
- Prepoznatljiva je po riječima poredanim obično abecednim redom, koje se objašnjavaju ili same predstavljaju neko značenje, tj. na nešto nas upućuju ili nešto označavaju ili objašnjavaju

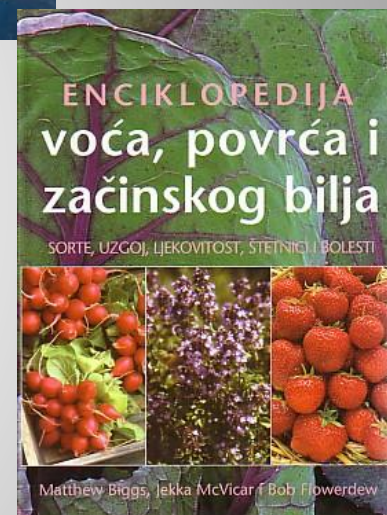
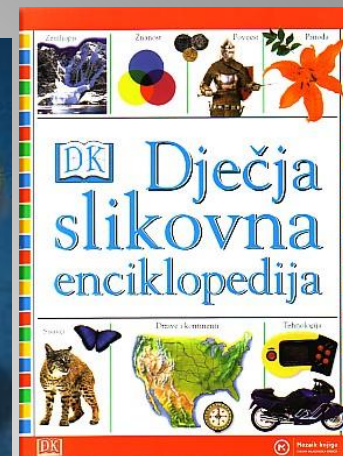
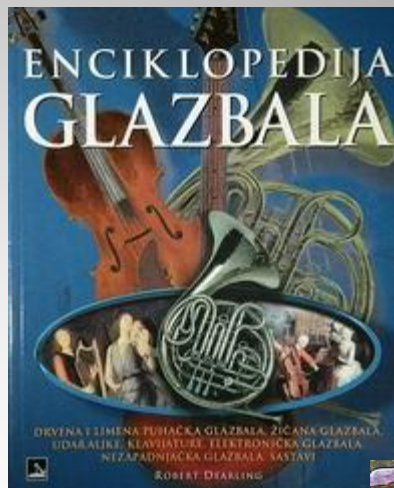
REFERENTNA ZBIRKA OBUHVAĆA:

- U užem smislu:
- Rječnike
- Leksikone
- Enciklopedije
- Pravopise,
- A u širem i:
- Atlase
- Gramatike i
- Razne priručnike

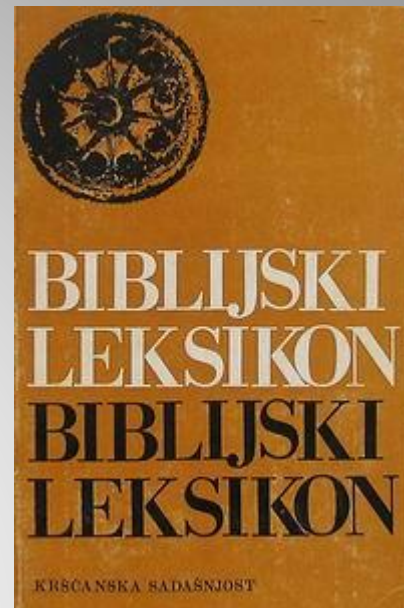
Enciklopedije...

- *Enciklopedija – znanstveno djelo koje donosi sustavan prikaz znanja i općih podataka*
- postoji nekoliko vrsta: OPĆE, SPECIJALNE, DJEČJE.
- pojmovi u enciklopedijama složeni su abecednim redom i obrađeni tako detaljno da za svaki odabrani pojam daju sve bitne informacije, a uz to i upućuju na druge izvore znanja.

Leksikoni...

- *Leksikon (grč. Leksikon) – knjiga u kojoj su abecednim redom poredani i protumačeni pojmovi iz raznih područja ili iz odabranoga područja*
- sadržava pojmove poredane abecednim redom i **vrlo sažetu** informaciju s temeljnim činjenicama o temi (odrednici) koju obrađuju
- dijele se na OPĆE I POSEBNE
- **posebne ► usustavljeni prema potrebama korisnika kojima su namijenjeni.**

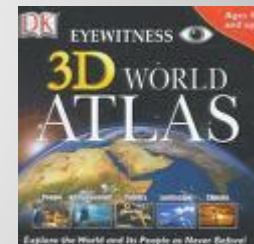
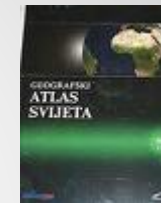
Rječnici...

- prema **namjeni** dijelimo: **jednojezični, dvojezični i višejezični, frazeološki, slikovni...**
- sadrže **pojmove poredane abecednim redom i objašnjenja značenja i uporabe riječi koje sadržavaju.**
- **JEDNOJEZIČNI RJEČNICI** donose objašnjenja pojmova poredanih abecednim redom, uključujući način pisanja i izgovora temeljnog pojma i onih iz njega izvedenih
- **DVOJEZIČNI I VIŠEJEZIČNI rječnici** daju objašnjenje značenja, pisanja i izgovora pojmova na dva ili nekoliko jezika.
- **SLIKOVNI rječnici** u objašnjavanju navedenih pojmova se služe slikom.

Atlasi...

- **Zbirka geografskih karata i drugih znanstvenih karata, prikaza i slika**
- su knjige zemljopisnih karata, a ovisno o vrsti atlasa, uključuju i činjenice (tekstualne i brojčane) potrebne za objašnjenje prikazanih sadržaja.
- **dijelimo ih prema tematskom kriteriju, tj. po tome što prikazuju i zašto.** Tako postoje atlasi koji prikazuju samo RELJEF, RUDNA BOGATSTVA, KLIMATSKA OBILJEŽJA, PROMETNICE ILI NASELJENOST PREDOČENIH PODRUČJA
- ŠKOLSKI ATLASI sadržavaju zemljopisne karte potrebne u školskom proučavanju zemljopisnih i povijesnih sadržaja i sl.

RAZLIKE IZMEĐU RJEČNIKA, LEKSIKONA I ENCIKLOPEDIJA

RJEČNICI	ENCIKLOPEDIJE	LEKSIKONI
Objašnjavaju značenje pojedine riječi u hrvatskom ili stranom jeziku – npr. tuđice, nepoznate riječi, sadrže upute o pravilnoj uporabi i sl.	Knjige koje detaljno, opsežno i sustavno opisuju pojam ili riječ, nego leksikon. Daju potpune poznate informacije o nekom pojmu ili osobi.	Knjige koje ukratko pojašnjavaju neki pojam, ime ili riječ navodeći samo važnije podatke

OSTALA REFERENTNA LITERATURA

- **Pravopisi** su jezični priručnici koji donose pravila pisanja nekog jezika.
- Obično su popraćeni pravopisnim rječnikom s pravilno napisanim riječima u čijem pisanju može doći do pravopisne pogreške

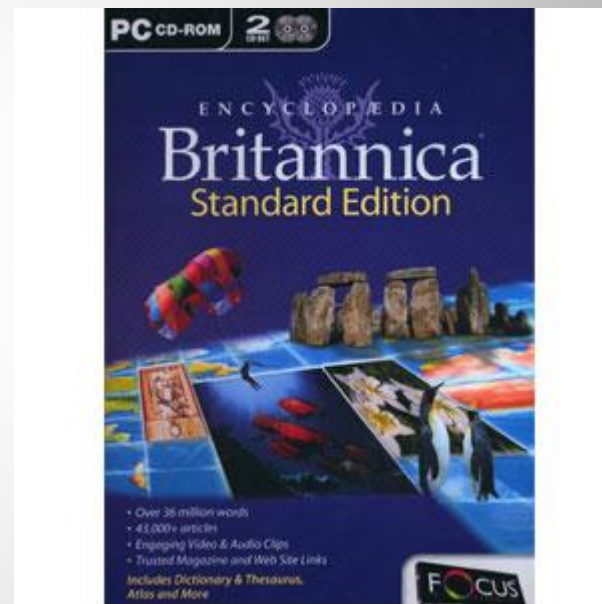

KNJIŽNA I E-REFERENTNA GRAĐA

- KNJIŽNA REFERENTNA ZBIRKA su svi tiskani rječnici, leksikoni i sl.
- Pisani su na papiru ili objavljeni na CD-u.
- E-REFERENTNA GRAĐA su svi rječnici, leksikoni i enciklopedije na pojedinim web stranicama poput Wikipedie, Brittanice, itd.
- Tu nam puno pomažu pretraživači poput Google-a i Yahoo-a

... nešto više...

- Želja za skupljanjem cjelokupnog ljudskog znanja vrlo je stara... prvi veliki priručnici enciklopedijskog tipa pojavljuju se potkraj 17. stoljeća
- Jedna od najsveobuhvatnijih svjetskih enciklopedija jest **ENCYCLOPEDIA BRITANNICA, koja je počela izlaziti 1771.** godine a dopunjuje se i proširuje do danas. Sesnaesto izdanje objavljeno je 1998. godine i imalo je 33 sveska, a dopunjavanje enciklopedije još traje...
- Dostupna je na CD-ROM-u i na Internetu
- U Republici Hrvatskoj objavljivanjem enciklopedija bavi se posebna ustanova : Leksikografski zavod "Miroslav Krleža"; značajne hrvatske enciklopedije su OPĆA ENCIKLOPEDIJA, HRVAȚSKA ENCIKLOPEDIJA, MUZIČKA ENCIKLOPEDIJA, FILMSKA ENCIKLOPEDIJA itd.

KAKO SE SLUŽITI REFERENTNOM ZBIRKOM?!

- **Preduvjeti** za uspješno korištenje:
 - 1) Razlikovanje referentne literature po vrstama (rječnik, leksikon,...)
 - 2) Dobro poznavanje poretka slova u abecedi
 - 3) Poznavanje određenih autora i njihovih knjiga za koje znamo da u njima možemo pronaći potrebne odgovore

Danas...

- na Internetu moguće je pretraživati gotovo sve velike svjetske enciklopedije, a gotovo sve referentne zbirke sadržavaju i niz priručnika na CD-ROM-u koji uvelike ubrzavaju i olakšavaju pronalaženje potrebnih informacija.